

Vakgroep boomspecialisten

Aanbestedingen staan onder druk. Aannemers in de boomverzorging zien hun opdrachtenportefeuille slinken en de prijzen dalen. Hoewel er geen cijfers bekend zijn, wijst veel erop dat ook de kwaliteit van het bomenbestand een neerwaartse lijn inzet. Voor de vakgroep Boomspecialisten van de VHG voldoende aanleiding om de vinger op de zere plek te leggen. HAS Kennistransfer verzamelde hiertoe informatie bij gemeenten en zocht vervolgens in samenwerking met de vakgroep naar oplossingen. Dit mondde uit in het opstellen van een rapport over de situatie (zie ook het kader). In dit artikel worden knelpunten en oplossingsrichtingen uit dat rapport genoemd, zij het dat het niet meer dan een kleine greep is.

ANNEMIEK VAN LOON, DE BOMENCONSULENT

Eenduidige kwaliteitseisen

Concurrentie zou geen bedreiging moeten zijn voor kwaliteit, juist niet. De kwaliteit die de opdrachtgever vraagt zou richtinggevend moeten zijn voor een aanbesteding. Binnen de bomenwereld moet hier echter nog een slag gemaakt worden. Zo gebruiken gemeenten verschillende standaarden en blijven controles op de uitvoering vaak achterwege. Zeker met de wetenschap dat de opdrachtgever te weinig expertise in huis heeft voor een gedegen controle, doet de aannemer geen stap te veel. Hybride aannemers pikken graag een graantje mee en nemen snoeiwerkzaamheden mee in grote groen- en onderhoudsbestekken. Niet het gemeentelijke budget is hier het probleem, maar het gebrek aan kwaliteitsnormen en controle.

Kengetallen

Een lobby voor meer budget lijkt te hoog gegrepen. Alle Nederlandse gemeenten moeten op alle fronten inleveren om het begrotingstekort naar Europese richtlijnen beperkt te houden. Omdat bomen bij gemeenten als kostenpost, en niet als investeringen in de boeken staan, zijn de bezuinigingsacties wel creatief, maar weinig toekomstgericht. Wanneer een kordate wethouder besluit om snoeifrequenties naar beneden bij te stellen, zijn wel de bezuinigingen op korte termijn in beeld, maar niet de uiteindelijke consequenties voor het bomenbestand. Ook wordt vaak besloten om bij kap niet over te gaan tot herplant. Deze kaasschaafmethodes zijn niet te rijmen met de baten die aan bomen worden toegekend.

Dit is niet alleen toe te rekenen aan politieke willekeur. Vanuit de bomenwereld zouden cijfers beter in beeld gebracht moeten worden. Bomen zouden als investeringen te boek moeten staan. Bij bezuinigingen moeten de consequenties voor de toekomst doorberekend kunnen worden. Nu worden beheerproblemen naar de toekomst doorgeschoven. Werken met kengetallen en het kapitaliseren van bomen is essentieel om bewuste keuzes te kunnen maken in het boombeheer.

Kansen VHG

De missie van de VHG luidt: 'Branchevereniging VHG wil namens de individuele ondernemers in de branche de vertegenwoordiger zijn die maatschappelijke en economische meerwaarde van groen onder de aandacht brengt bij politiek, institutionele partijen en burgers(...)'. Uit de interviews bleek dat de VHG bij gemeenten maar deels bekend is. Hier ziet de vereniging dan ook kansen. In de strategische VHG-doelstellingen wil de VHG werken aan groen als belangrijk beleidsinstrument, als een investering, en geen kostenpost. Ze wil burgers beïnvloeden om politiek van onderaf te stimuleren. Door meer besef moet er meer aandacht voor groen komen in alle facetten van beleidsvorming, aanbesteding en uitvoering. Branchevereniging VHG gebruikt het rapport actief teneinde met de opdrachtgevers een open dialoog aan te gaan op de inhoud en samen te zoeken naar oplossingen om zo goed mogelijk met de beschikbare middelen om te gaan.

zoekt gemeenten op

De VHG Vakgroep Boomspecialisten heeft Has Kennis Transfer in 2013 een onderzoek laten doen naar de vraag: **Kan de kwaliteit van het bomenbestand gewaarborgd worden ondanks de vermindering van gemeentelijke budgetten?** Binnen de opdracht is een groot aantal interviews gehouden met belanghebbende partijen in de branche. Hierbij zijn zeven knelpunten boven komen drijven, waaraan een aantal oplossingsrichtingen zijn gekoppeld.

Het volledige rapport is te downloaden via het ledennet op de website van de VHG.

De knelpunten zijn:

1. Er is onvoldoende toezicht vanuit de opdrachtgever op de werkzaamheden van de opdrachtnemer.
2. Er is beperkt gemeentelijk budget beschikbaar voor het uitvoeren van werkzaamheden.
3. Toename van concurrentie tussen opdrachtnemers verlaagt de inschrijfprijzen.
4. Kennis en expertise ontbreken bij gemeenten, waardoor opdrachtnemers lastig zijn te controleren.
5. Kosten en consequenties van het boombeheer zijn niet inzichtelijk, waardoor gemeenteraden geen zicht hebben op de consequenties.
6. Opdrachtnemers werken niet altijd volgens de gestelde kwaliteitseisen.
7. Verschillende opdrachtgevers houden er andere kwaliteitseisen op na.

De VHG wil werken aan groen als een investering, en geen kostenpost

Kruinkrabber #18

Schimmige schimmel

Op een boom midden in het bos in de buurt van Arnhem zitten vage vlekken. Tot op een hoogte van circa 6 meter zijn deze mysterieuze plekken op een afgestorven beukenstam zichtbaar. Dit verschijnsel is tegenwoordig niet meer zeldzaam en is voornamelijk te zien in bossen in het midden van het land.

Nu is natuurlijk de vraag: wat is de oorzaak van deze schimmige schimmelplekken?

Het eerste goede antwoord dat binnenkomt op kruinkrabber@kpb-isa.nl wint de enige echte KPB-stormparaplu!

Tekst en foto: Simen Brunia

Elke boomverzorger kent het wel, zo'n situatie waarbij je denkt: 'Wat is hier aan de hand?' In elke aflevering van Bomen wordt zo'n hersenkraker geplaatst. Het antwoord kun je vinden op de website van de KPB: www.kpb-isa.nl Heb je ook zo'n situatie bij de hand gehad, mail je foto met vraag en antwoord aan: kruinkrabber@kpb-isa.nl, ter attentie van Simen Brunia.